www.xtrapapers.com

Rewarding Learning

Uimhir Lárionaid

Uimhir Iarrthóra

General Certificate of Secondary Education
2018

Foghlaim don tSaol agus don Obair: Modúlach

Aonad 4
Forbairt Phearsanta

[GLW51]

GLW51

DÉ hAOINE 11 BEALTAINE, IARNÓIN

AM

45 nóiméad.

TREOIR D'IARRTHÓIRÍ

Scríobh d'Uimhir Lárionaid agus d'Uimhir Iarrthóra sna spásanna chuige sin ag barr an leathanaigh seo.
Ní mór duit na ceisteanna a fhreagairt sna spásanna chuige sin.
Ná scríobh taobh amuigh den achar bhoscáilte ar gach leathanach nó ar leathanaigh bhána.
Comhlánaigh le dúch dubh amháin. **Ná scríobh le peann glóthaí.**
Tá an t-iatán (ina bhfuil **Foinse A)** le húsáid le Ceisteanna **4** agus **5** i **Roinn B**.
Freagair **gach** ceist sa scrúdpháipéar seo.

EOLAS D'IARRTHÓIRÍ

Is é 40 an marc iomlán don pháipéar seo.
Measúnófar caighdeán na cumarsáide scríofa i gCeisteanna **4** agus **5**.
Léiríonn figiúirí idir lúibíní atá priontáilte ar thaobh na láimhe deise de leathanaigh na marcanna atá ag dul do gach ceist nó do gach cuid de cheist.

11202.08

www.xtrapapers.com

Roinn A

Freagair **gach** ceist sa roinn seo.

Caidrimh shláintiúla a thógáil agus a chothabháil is ábhar don cheist seo.

1 **(a)** Scríobh dóigh **amháin** le cumarsáid idir daoine muinteartha a fheabhsú.

____ [1]

(b) Sainaithin agus mínigh dóigh **amháin** ar féidir le tuismitheoirí a gcuid páistí déagóra a spreagadh le freagracht a roinnt.

____

____

____

____ [2]

(c) Sainaithin agus mínigh dóigh **amháin** ar féidir le caoinfhulaingt cuidiú le caidreamh sláintiúil a chothabháil.

____

____

____

____ [2]

www.xtrapapers.com

Ról agus freagrachtaí na tuismitheoireachta a thuiscint is ábhar don cheist seo.

2 **(a)** Scríobh dóigh **amháin** ar féidir le tuismitheoir timpeallacht shábháilte a chur ar fáil do pháiste.

____ [1]

(b) Sainaithin **agus** mínigh dóigh **amháin** ar féidir le tuismitheoir moráltacht páiste óg a fhorbairt.

____

____

____

____ [2]

(c) Sainaithin **agus** mínigh saincheist fhéideartha mhothúchánach **amháin** a thugann máthair óg aghaidh uirthi.

____

____

____

____ [2]

[Tiontaigh an leathanach

www.xtrapapers.com

Sláinte agus folláine a uasmhéadú agus a cothabháil is ábhar don cheist seo.

3 **(a)** Scríobh **dhá** fháth ar féidir go bhfuil sé deacair ag roinnt daoine aiste chothromaithe bia a leanúint.

1. ______________________________ [1]

2. ______________________________ [1]

(b) Mínigh **dhá** dhóigh a bhféadann staid eacnamaíoch duine dul i bhfeidhm ar shláinte fhisiceach.

1. ______________________________

____

____

______________________________ [2]

2. ______________________________

____

____

______________________________ [2]

(c) Mínigh **dhá** mhíbhuntáiste a bhaineann le grúpa féinchabhrach a úsáid le tacú le duine ag a bhfuil andúil.

1. ______________________________

____

____

______________________________ [2]

2. ______________________________

____

____

______________________________ [2]

www.xtrapapers.com

Roinn B

Freagair **gach** ceist sa roinn seo.

4 Léigh **Foinse A** agus bain úsáid aisti le cuidiú leat an cheist seo a fhreagairt.

(a) Mínigh **dhá** dhóigh a bhféadann íomhá a bheith tábhachtach do dhuine óg.

1. ____

____

____

____ [2]

2. ____

____

____

____ [2]

[Tiontaigh an leathanach

www.xtrapapers.com

(b) Mínigh an dóigh a bhféadann gnéaschlaonadh cur le féinmhuinín duine óg.

[6]

www.xtrapapers.com

5 Agus tagairt á déanamh agat d'**Fhoinse A agus** don eolas agat féin, luacháil an ról is féidir a bheith ag na meáin maidir le tionchar a imirt ar dhearcthaí daoine óga ar chaidrimh.

[10]

www.xtrapapers.com

SEO DEIREADH AN SCRÚDPHÁIPÉIR

NÁ SCRÍOBH AR AN LEATHANACH SEO

Don Scrúdaitheoir amháin	
Uimhir Ceiste	**Marcanna**
1	
2	
3	
4	
5	
Marc Iomlán	

Uimhir Scrúdaitheora

Cuireadh isteach ar chead chun an t-ábhar cóipchirt uile a atáirgeadh.
I gcásanna áirithe is féidir nár éirigh le CCEA teagmháil a dhéanamh le húinéirí cóipchirt agus beidh sé sásta na hadmhálacha sin a fágadh ar lár a chur ina gceart amach anseo ach é a chur ar an eolas.

www.xtrapapers.com

Rewarding Learning

General Certificate of Secondary Education
2018

Foghlaim don tSaol agus don Obair: Modúlach

Aonad 4
Forbairt Phearsanta

GLW51

[GLW51]
DÉ hAOINE 11 BEALTAINE, IARNÓIN

FOINSE A

www.xtrapapers.com

Iatán: Forbairt Phearsanta

Le húsáid le Ceisteanna 4 agus 5.

FOINSE A

Dearcthaí Daoine Óga

Tá daoine óga iontach feasach ar chomh tábhachtach agus atá íomhá sa tsaol acu. Mar shampla, is féidir go léiríonn íomhá gné de phearsantacht an duine óig trí bhaint a bheith aige le grúpa céannachta ar leith mar gheall ar na héadaí a chaitheann sé.

Is féidir go dtéann gnéaschlaonadh i bhfeidhm ar fhéinmheas roinnt daoine óga agus seans go maireann na hiarmhairtí i bhfad. Bíonn roinnt daoine óga iontach muiníneach maidir lena ngnéaschlaonadh, agus bíonn siad sona sásta leo féin.

Chuidigh na meáin, amhail an teilifís, an raidió agus irisleabhair le dearcthaí agus iompar daoine óga a chruthú, na tuairimí acu ar chaidrimh san áireamh. Cuimsíonn roinnt samplaí ról na ndaoine cáiliúla, cláir theilifíse do dhaoine óga agus mainicíní sna hirisleabhair.

© monkeybusinessimages / iStock / Thinkstock